

Parabolická evoluční úloha ve 2D

Vladislav Belov

FJFI ČVUT

7. prosince 2017

- 1 Úvod
- 2 Diskretizace úlohy
- 3 Algoritmus výpočtu aproximace řešení
- 4 Výsledky
 - Aproximace řešení diferenčního schématu
 - Chyba aproximace

Obsah

- 1 Úvod
- 2 Diskretizace úlohy
- 3 Algoritmus výpočtu aproximace řešení
- 4 Výsledky
 - Aproximace řešení diferenčního schématu
 - Chyba aproximace

Úvod

Cíl:

Aproximace řešení parabolické PDR ve 2D pomocí metody Monte Carlo.

Buďte $u : (0, T) \times \Gamma \rightarrow \mathbb{R}$, kde $T \in \mathbb{R}$, $\Gamma \subset \mathbb{R}^2$, $D > 0$, pak počáteční úloha vypadá následovně:

$$\frac{\partial}{\partial t} u - D \cdot \Delta u = f,$$

$$u|_{\partial\Gamma} = g,$$

$$u|_{t=0} = h.$$

Zjednodušení:

$$f \equiv 0;$$

$$\Gamma = (-b, b) \times (-b, b), b \in \mathbb{R}.$$

Obsah

1 Úvod

2 Diskretizace úlohy

3 Algoritmus výpočtu aproximace řešení

4 Výsledky

- Aproximace řešení diferenčního schématu
- Chyba aproximace

Trochu numerické matematiky (1)

Numerická matematika \implies pro danou počáteční úlohu existuje tzv. *explicitní* diferenční schéma:

$$\frac{u_{i,j}^{k+1} - u_{i,j}^k}{\tau} = D \cdot \left(\frac{u_{i+1,j}^k - 2u_{i,j}^k + u_{i-1,j}^k}{h^2} + \frac{u_{i,j+1}^k - 2u_{i,j}^k + u_{i,j-1}^k}{h^2} \right),$$

$$\forall (i,j) \in \omega_h, \forall k \in \{0, 1, \dots, N_T - 1\};$$

$$u_{i,j}^k = g_{i,j}, \forall (i,j) \in \overline{\omega}_h \setminus \omega_h, \forall k \in \{0, 1, \dots, N_T\};$$

$$u_{i,j}^0 = h_{i,j}, \forall (i,j) \in \overline{\omega}_h.$$

Zvolíme-li vhodný poměr $\frac{\tau}{h^2}$ a položíme-li $D = 1$, dostaneme určité *stabilní* explicitní schéma...

Trochu numerické matematiky (2)

Stabilní explicitní diferenční schéma:

$$u_{i,j}^{k+1} = \frac{1}{4} (u_{i+1,j}^k + u_{i-1,j}^k + u_{i,j+1}^k + u_{i,j-1}^k),$$

$$\forall (i,j) \in \omega_h, \forall k \in \{0, 1, \dots, N_T - 1\};$$

$$u_{i,j}^k = g_{i,j}, \forall (i,j) \in \overline{\omega}_h \setminus \omega_h, \forall k \in \{0, 1, \dots, N_T\};$$

$$u_{i,j}^0 = h_{i,j}, \forall (i,j) \in \overline{\omega}_h.$$

Chyba aproximace:

$$O(\tau + h^2).$$

Obsah

1 Úvod

2 Diskretizace úlohy

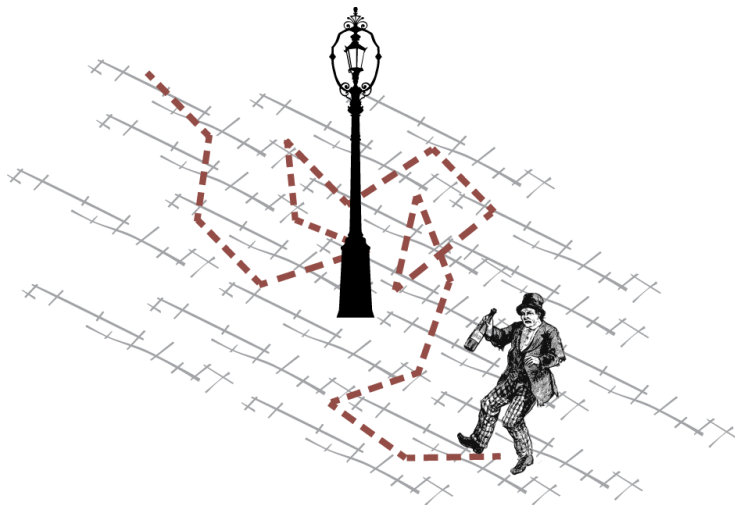
3 Algoritmus výpočtu aproximace řešení

4 Výsledky

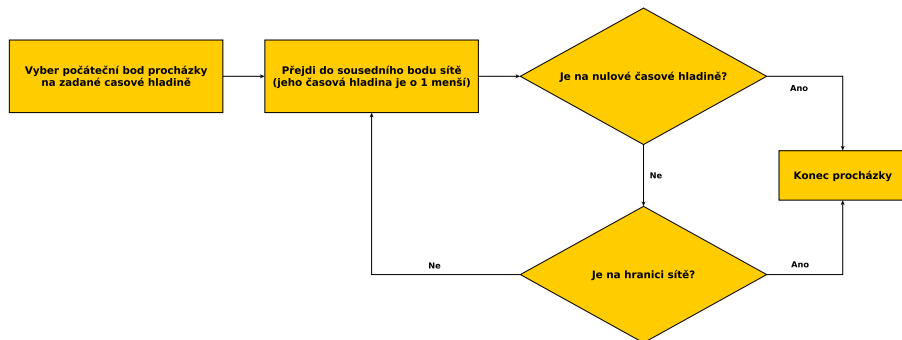
- Aproximace řešení diferenčního schématu
- Chyba aproximace

N -krát se náhodně projdeme po síti...

... a aproximujeme hodnotu řešení v jednom bodě

Průběh jedné simulace

W_{ini} - počáteční bod náhodné procházky, W_{fin} - její konečný bod, pak definujeme náhodnou veličinu $Y_{W_{ini}}$ následovně:

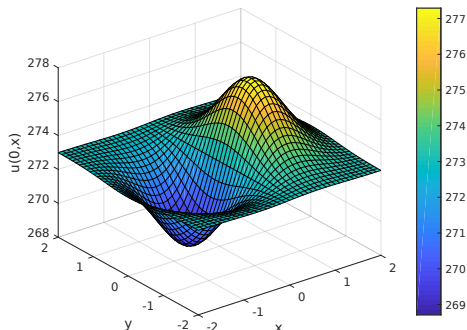
- $Y_{W_{ini}} = h(W_{fin})$, pokud $W_{fin} \in \omega_h$, ale $W_{fin} \notin \bar{\omega}_h$;
- $Y_{W_{ini}} = g(W_{fin})$, pokud $W_{fin} \in \bar{\omega}_h \setminus \omega_h$.

Obsah

- 1 Úvod
- 2 Diskretizace úlohy
- 3 Algoritmus výpočtu aproximace řešení
- 4 Výsledky**
 - Aproximace řešení diferenčního schématu
 - Chyba aproximace

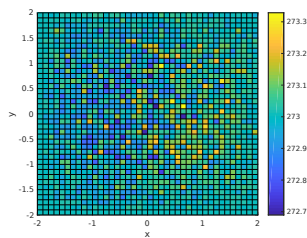
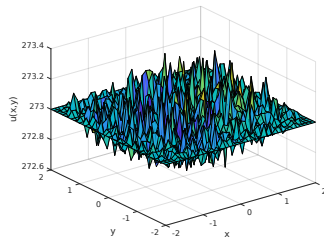
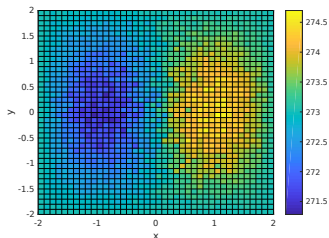
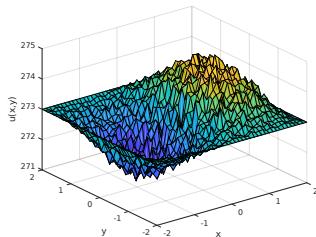
Nastavení parametrů:

- krok sítě: $h = 0.1$;
- časové hladiny: $k_0 \in \{50, 250\}$;
- okrajová podmínka: $g \equiv 273$;
- počáteční podmínka: $u(0, x) = h(x) = 10x \cdot \exp(-x^2 - y^2) + 273$.

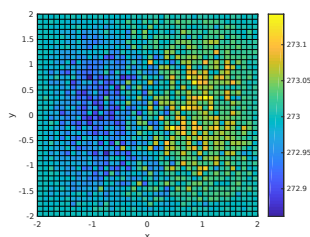
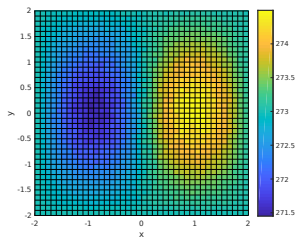
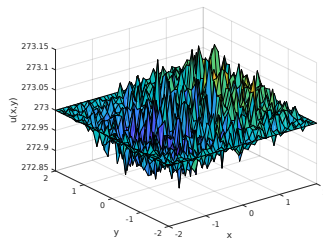
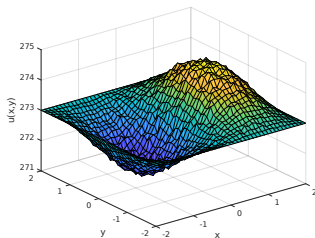
Počet simulací $N = 100$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo)

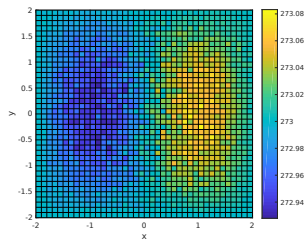
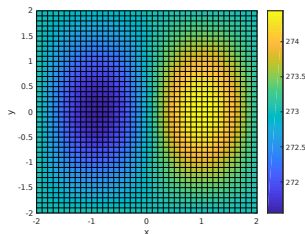
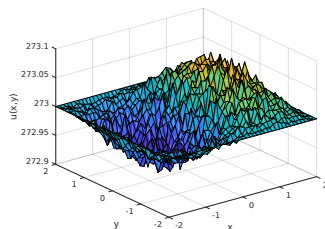
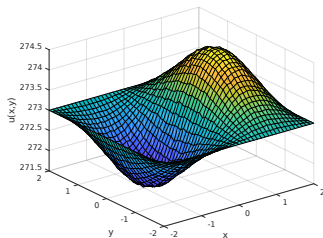
Počet simulací $N = 1000$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo)

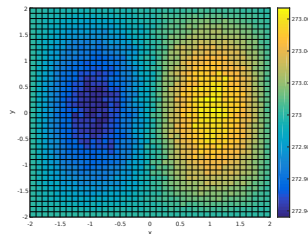
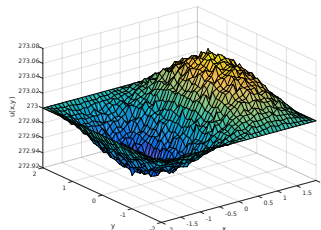
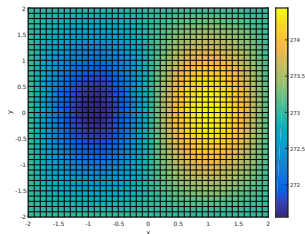
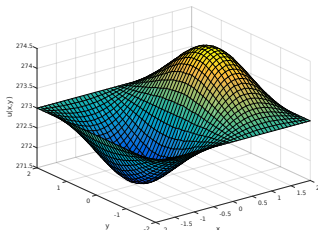
Počet simulací $N = 10000$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo)

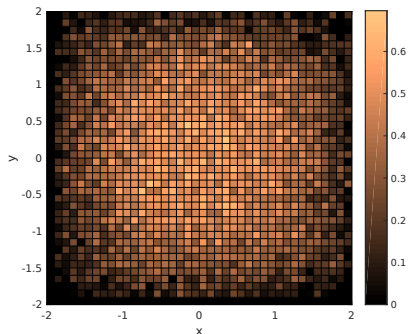
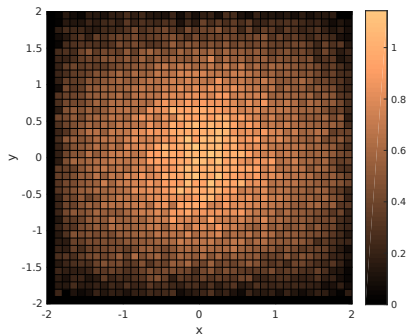
Počet simulací $N = 100000$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo)

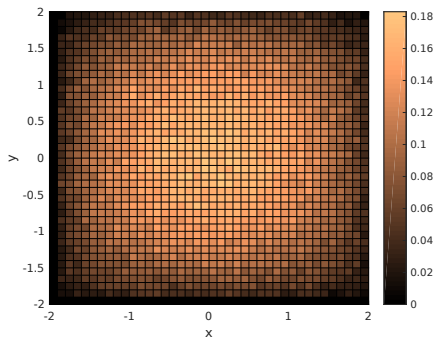
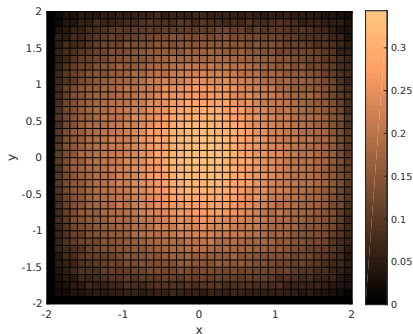
Počet simulací $N = 100$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo); hladina významnosti - 5%

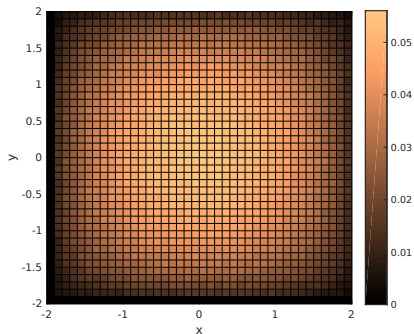
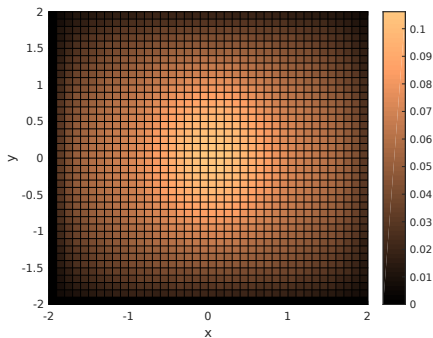
Počet simulací $N = 1000$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo); hladina významnosti - 5%

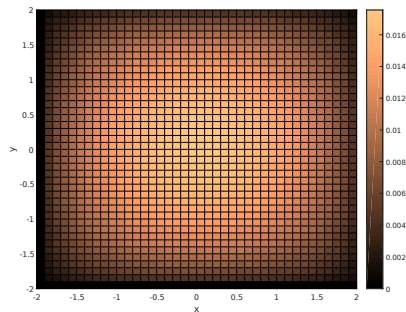
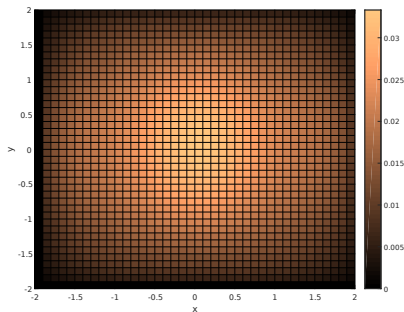
Počet simulací $N = 10000$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo); hladina významnosti - 5%

Počet simulací $N = 100000$

časové hladiny $k_0 = 50$ (vlevo) a $k_0 = 250$ (vpravo); hladina významnosti - 5%

Maximální chyba aproximace

na hladině významnosti 5%

Počet simulací, N	Max. chyba, $k_0 = 50$	Max. chyba, $k_0 = 250$
10^2	1.1434	0.6963
10^3	0.3433	0.1830
10^4	0.1061	0.0560
10^5	0.0333	0.0176

Tabulka 1 : Maximální chyba aproximace řešení diskretizované parabolické evoluční úlohy pro časové hladiny $k_0 \in \{50, 250\}$.

Děkuji za pozornost.